

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การประเมินผลการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1

ผู้เขียน นางฉวีวรรณ ตูนาโป่ง

ปริญญา บัณฑิตศึกษามหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ชูศรี เที้ยศิริเพชร

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1 เฉพาะมาตรฐานการจัดการทางการเงิน 2 ด้าน คือการวางแผนจัดทำงบประมาณ และการคำนวณต้นทุนผลผลิตโดยใช้ทฤษฎีต้นทุนกิจกรรม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามบุคลากรซึ่งเป็นผู้บริหารหรือผู้สอนที่รับผิดชอบงานด้านนโยบายและแผนซึ่งมีหน้าที่จัดทำงบประมาณของโรงเรียน จำนวน 193 คน ประกอบด้วย 5 อำเภอ คือ อำเภอเมืองมุกดาหาร อำเภอสามชัย อำเภอศรีสงคราม อำเภอไชยวาน และอำเภอหนองแสง จังหวัดมุกดาหาร ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปโดยใช้สถิติพรรณนา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า การจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1 มีระดับการจัดทำระดับมากในแต่ละขั้นตอนดังนี้ ด้านการวางแผนงบประมาณ ขั้นตอนการวิเคราะห์ภารกิจและผลผลิตหลัก มีการประชุมคณะวางแผนเพื่อระดมความคิดและเรียงลำดับความสำคัญภารกิจของโรงเรียน และจัดหมวดหมู่ภารกิจที่โรงเรียนต้องปฏิบัติ เช่น ภารกิจด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านพัฒนาบุคลากร ขั้นตอนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม มีการวิเคราะห์จุดแข็งสภาพแวดล้อมภายในที่เป็นข้อดีหรือข้อเด่นที่ทำให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ ขั้นตอนการประเมินสถานภาพของโรงเรียน มีการนำประเด็นสำคัญจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในมาดำเนินการประเมินสถานภาพของโรงเรียน ขั้นตอนการกำหนดวิสัยทัศน์ มีการวาดฝันอนาคต มีการกำหนดโรงเรียนในฝันซึ่งมีความเป็นไปได้โดย

พิจารณาจากข้อมูลการย้อนอดีต การมองปัจจุบัน ทั้งสภาพภายนอกและภายในแล้วกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ ขั้นตอนการกำหนดพันธกิจ มีการนำบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนมากร่างเป็นพันธกิจที่จะทำให้วิสัยทัศน์เป็นจริงได้ ขั้นตอนการกำหนดเป้าหมายผลผลิตหลัก มีการจัดทำกรอบคอบคุมตัวชี้วัดทั้ง 4 ด้าน คือ ปริมาณ คุณภาพ เวลา และต้นทุน สำหรับการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน มีการกำหนดกลยุทธ์ โดยสร้างกลยุทธ์ทางเลือกในการดำเนินงานที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพตอบสนองต่อทิศทางการดำเนินงานของโรงเรียน

ในด้านการคำนวณต้นทุนผลผลิต มีการจัดทำระดับมาก ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายทั้งระยะสั้น และระยะยาว เพื่อกำหนดกิจกรรมที่ต้องการจัดการและควบคุม จากนั้นมีการระบุและแยกต้นทุนทรัพยากร มีการปันส่วนกระจายต้นทุนไปยังผลผลิต แล้วนำต้นทุนต่อหน่วยไปตั้งงบประมาณ ตลอดจนประเมินความมีประสิทธิภาพ และความมีประสิทธิภาพของกิจกรรมทั้งหมดที่เกิดขึ้น

ปัญหาการวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ได้แก่บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ การจัดทำแผนแบบมุ่งเน้นผลงานเป็นการทำตามผู้อื่น ไม่มีความรู้ในเรื่องการคำนวณต้นทุนผลผลิต ไม่เข้าใจและไม่เห็นความเชื่อมโยง โรงเรียนได้รับงบประมาณไม่พอเพียง

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ การวางแผนงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมให้ต่อเนื่องใช้วิทยากรที่มีความรู้โดยเฉพาะเรื่องการคำนวณต้นทุนผลผลิต ควรจัดสรรงบประมาณให้พอเพื่อการบริหารในระดับหนึ่งและสัดส่วนต่อไปติดตามจำนวนรายหัวนักเรียน และควรจัดทำเอกสารเป็นต้นแบบตัวอย่างที่สามารถนำไปใช้ได้จริง

Independent Study Title   The Evaluation of Performance Based Budgeting of the
School Within the Office of Education Uttaradit Region 1

Author   Mrs.Chaweewan Tunapong

Degree   Master of Accounting

Independent Study Advisor
Assoc. Prof. Chusri Taesiriphet

ABSTRACT

The purpose of the independent study was to evaluate the performance based budgeting of the school within the office of education Uttaradit region 1 in two financial management standards which were planning the budget and figuring the product cost using the activity cost theory. The populations were 193 administrators and teachers responsible for policy and plan of school budget in 5 districts, Mueang, Lab lae, Tron, Phichai, and Thongsaenkhan in Uttaradit Province. A questionnaire was employed for data collection. The data was analyzed through the use of frequency and percentage forms. The findings are as follows.

The results of the study the performance based budgeting of the school within the office of education Uttaradit region 1, the most performed level are following, As regards budget planning, there were seven procedures as being described. In mission and output analysis procedure, meetings of planning committee for brainstorming, outlining, grouping the importance of school missions such as instructional management, personnel development, were performed. In environment analysis procedure, there was an analysis of strengths of internal environment. In school status assessment procedure, key points of internal and external environment analysis were taken to assess the school status. In vision determination procedure, an ideal school was planned considering from the existing internal and external information to set the vision. In mission determination procedure, the mission was from the role of the schools in order to make the vision

practical. In target output determination procedure, the performance covered the four indicators, quantity, quality, time and cost in order to set selective school strategies for appropriate and effective work.

As regards output costing calculation the most performed level are short and long goals objectives setting to set activities that management and control then, identify and divide resource costs, allocate to output and take cost units to be budget; while assessment of performance effectiveness and efficiency were performed.

The problem in performance-based budgeting was that officers had no adequate experience and knowledge to really understand their work, just followed the traditional practice. In addition, the schools were not allocated enough budgets.

It was suggested that the officers should be given continuous training on product cost by experts. In addition, enough budgets should be allocated for administration according to the proportion of students. Also, original document should be undertaken for practical use.